

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการใช้บัตรรายการของนักศึกษาในหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ที่เข้าใช้ห้องสมุดและกำลังใช้บัตรรายการอยู่ หรือ เพิ่งใช้บัตรรายการเสร็จ จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับ หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี เป็นแนวทางเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คำถามที่ใช้ใน แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามแบบให้เลือกตอบ (Multiple choice) แบบ มาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating scale) และคำถามแบบปลายเปิด (Open end) รวม 21 ข้อ แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น คณะ ระดับการศึกษา
ชั้นปี เพศ และอายุ
- ตอนที่ 2 เป็นภาพการใช้ห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไป เช่น ความถี่ใน
การใช้ห้องสมุด วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด
การเรียนการใช้ห้องสมุด
- ตอนที่ 3 การใช้บัตรรายการในห้องสมุด วัตถุประสงค์ในการใช้
บัตรรายการ ข้อมูลที่นำมาใช้ค้น แหล่งที่ได้ข้อมูล
ประเภทของบัตรรายการที่ใช้มาก รายการต่าง ๆ ใน
บัตรรายการที่ใช้มาก ปัญหาที่พบในการใช้บัตรรายการ
ความสำเร็จในการใช้บัตรรายการ และ ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะในการใช้บัตรรายการ

คำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และบางส่วนใน
ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบให้เลือกคำตอบ และคำถามบางข้อสามารถเลือกตอบได้
มากกว่า 1 ข้อ

คำถามที่ใช้ในแบบสอบถามตอนที่ 3 อีกส่วนหนึ่ง เป็นคำถามให้ผู้ตอบ
ได้แสดงความคิดเห็น เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยกำหนดค่า
เป็น 4 ระดับ สำหรับรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่ใช้มาก โดยใช้
หมายเลข , 2, 1 และ 0 แทนความหมาย มาก, ปานกลาง, น้อย และ
ไม่ใช้เลย และกำหนดค่าเป็น 5 ระดับ สำหรับปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการใช้
บัตรรายการ โดยใช้หมายเลข 5, 4, 3, 2 และ 1 แทนความหมาย
มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

คำถามที่ใช้ในข้อเสนอนี้และความคิดเห็น เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิทรรศการของหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี ส่วนนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การทดสอบเตรียมมือการวิจัย

เตรียมมือที่สร้างได้นำไปทดสอบ (Pretest) กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่กำลังใช้บัตรรายการอยู่หรือเพิ่งใช้บัตรรายการเสร็จ โดยทำการทดสอบในระหว่างวันที่ 4 - 6 กุมภาพันธ์ 2534 จากนั้นนำผลการทดสอบมาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถาม ดังนี้คือ

จากข้อ 13.7 จากตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม จากคำถามเดิม ซึ่งไว้ว่า "หัวข้อเรื่องในบัตรรายการกว้างเกินไปไม่ตรงกับความต้องการ" แก้ไข เป็น "หัวข้อเรื่องในบัตรรายการมีไม่ตรงกับหัวข้อที่ต้องการจะค้น"

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มแจกแบบสอบถาม ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 2 กันยายน 2534 ถึง วันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2534 เวลา 9.00-12.00 น. และ 13.00 - 16.30 น. ในวันหยุดราชการ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 6 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามคืนมา 285 ชุด นำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำมา วิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 272 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.7

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นความจริง นำมาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P = อัตราส่วนร้อยละ

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2. ข้อมูลที่แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จะนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

- 2.1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร

$$\text{เมื่อ } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นแต่ละข้อ

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

X = คะแนนน้ำหนักความคิดเห็นแต่ละข้อ

N = จำนวนทั้งหมดของผู้ตอบแต่ละข้อ

(ประกอบ กรรณสูต ม.ป.ป. : 69)

2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบแต่ละข้อ

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

\bar{X} = คะแนนน้ำหนักความคิดเห็นแต่ละข้อ

N = จำนวนทั้งหมดของผู้ตอบแต่ละข้อ

(ประกอบ กรรณสูตร ม.ป.ป. : 69)

สำหรับข้อมูลที่แสดงความคิดเห็นในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 มีความหมายน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

ก. จากข้อ 12 ตอนที่ 3 (รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่ใช้มาก)
ตีความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ ดังนี้คือ

มาก = ใช้มาก

ปานกลาง = ใช้ปานกลาง

น้อย = ใช้น้อย

ข. จากข้อ 13 ตอนที่ 3 (ปัญหาที่พบในการใช้บัตรรายการ)
ตีความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ ดังนี้คือ

4.6-5.0 = มากที่สุด

3.6-4.5 = มาก

2.6-3.5 = ปานกลาง

1.6-2.5 = น้อย

1-1.5 = น้อยที่สุด

ข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด จะนำมาจัดกลุ่มและคำนวณหาค่าร้อยละจากจำนวนนักศึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย